

Автор: Лариса Володимирівна Чепурда, керівник Зразкової творчої майстерні «Світ сувенірів» Васильківського міського центру дитячої та юнацької творчості, керівник гуртка.

Вечір - реквієм вшанування пам'яті загиблих від голодомору у 1932-1933 р.

«Схилімо голови в скорботі»

Для дітей середнього та старшого шкільного віку

Мета:

- **Навчальна:** - сприяти поверненню історичної пам'яті про голодомор 1932 – 1933 років;
- **Розвиваюча:** - розвивати у вихованців повагу до подій тих часів;
- **Виховна** – виховувати почуття співпереживання, поваги до минулого України.
- **Обладнання:** - рушник, вишитий червоно-чорними нитками; свічки, шматок черствого хліба, кетяг червоної калини; Записи класичної музики, відео про події минулих часів.

Форма проведення: Літературно-пісенний вечір.

Художнє оформлення та реквізит: сцена прикрашена рушниками та плакатом з зображенням пам'ятника присвяченого жертвам голодомору, свічками, колосками пшениці, образом Божої матері, мікрофони, підсилювач, мультимедійний проектор.

Дійові особи:

Ведучі; читці.

**Перша сторінка «І стоїть ще й тепер Україна
Як скорботна німа край могил. »**

*Відео у виконанні Оксани Білозір «Свіча» «Голодомор 1932-33 рр.»
Без оголошення під музичний супровід (Мирослава Скорика)*

Читець1: А люди біднії в селі,
 Неначе злякані ягнята,
 Позамикалися у хатах -
 Та й мруть...
 Сумують комини без диму,
 А за городами, за тином
 Могили чорнії ростуть.
 Гробокопателі в селі
 Волочать трупи ланцюгами
 За царину і засипають
 Без домовини. Дні минають.
 Минають місяці. Село
 Навік замовкло, оніміло,
 І кропивою поросло.

Ні труни, ні хрестів, ані тризни
Прямо в яму на віки віків!
Чорна сповідь моєї Вітчизни
І її затамований гнів.
Ні віночка, ні навіть барвінку!
Наче падалиць під вітрюган!
То причастя твоє Україно,
Українцю, то твій талісман.
У той рік занімили зозулі,
Накувавши знедолений вік,
Наші ноги розпухлі узули
В кирзаци-різаци у той рік.
У той рік Мати рідну дитину
Клала в яму, копнувши під бік,
Без труни, загорнувши в ряднину...
А на ранок - помер чоловік.
У той рік І гілля, і коріння –
Все трощив буревій навкруги..
І стоїть ще й тепер Україна
Як скорботна німа край могил.
На сцені гасне світло. Звучить «Реквієм» Моцарта.)
У залі темно, єдине світло від лампадки.)

Інсценізація.

*Сцена затемнена. На сцені символічний вівтар, на ньому чорна хлібина зі
свічкою, вінок, чорна хустка, колосся, старий глечик із зерном.*

*Перед Матір'ю Божою на колінах змучена жінка в білому, на колінах
дитина.*

Звучить музика: «Остання колискова» Голодомор 32-33рр.

Дійова особа1:	Люлі, люлі, люлі, люлі...
Дійова особа2:	Мамо, мамо, подивіться: Онде місяць за хмаринку Заховався, наче сирник Закотився за хлібину. А зірки цукровим дивом Так і просяться до рота, Ген Чумацький шлях розлитим Молоком втік за ворота. Ой, матусю моя мила. Їстоньки я хочу дуже, Дайте хоч би крихту хліба, Щось я трошки занедужа...
Дійова особа1:	Люлі, люлі, люлі, люлі... Засинай, моє дитятко, Бо вже нічка, треба спати.

Завтра з кашею горнятко
Дасть нам ведмедиха-мати.
Ведмежа – її синочок-
Принесе тобі хлібину,
Помідорку, огірочок,
А горобчик – картоплинку.
Не іди лиш з цього світу,
Не лишай мене, дитинко,
Пожалій ти, матір рідну,
Крихітко, моя, кровинко
Люлі, люлі, люлі, люлі...

Дійова особа2:

Ой, матусе, моя нене,
Ой, не плачте ви, рідненька,
Хлібчика просить не буду,
Обніміть мене міцненько.
Заспівайте колискову,
Щоб почули всі звірята
Та заснули разом з нами...
Мамо, спати...їсти...спати...

Дійова особа1:

Люлі, люлі, люлі, люлі...

Одночасно з лівої сторони попід задник прямує вервечка постатей, що нагадують тіні зі свічками в руках. Дійшовши до правої сторони, вервечка повертається і рухається в зворотньому напрямку, тимчасом як попід задник з ліва направо все тягнуться й тягнуться скорботні постаті з вогниками. За сценою знову лунає спокійна музика. А тіні все йдуть і йдуть, утворюючи зигзагоподібний безконечник.

У центрі сцени серед темних тіней виникає постать у білій українській сорочці, що вільно спадає донизу, - символічний образ згорьованої Матері - України.)

Дійова особа3: Біла постать (символічний образ згорьованої Матері - України.)

Хто се? Хто будить мене щоночі?! Хто водить за мною запалими очима, в які перелилися всі страждання, всі муки й скорботи роду людського? Хто розпинає душу мою на хресті всевишньої печалі?

Чий це голос щоночі просить: „Хлібця! Хлібчика дай! Мамо! Матусю! Ненечко!!! Крихітку. Крихіточку хлібчика! Дай...”

Темні тіні знову починають рухатися, утворюючи довкола Білої постаті кілька кіл, кожне з яких іде в протилежному напрямку.

Дійова особа3 (Біла постать): І знов вони йдуть... Щодня, щогодини, щоночі... Мільйони тіней, мільйони очей прошкують небесним Чумацьким Шляхом і повертають до мого серця. Ідуть українські Варвари-великомучениці, пригортають до всохлих грудей немовлят босоногі Богородиці, пропливають Марії Оранти, святі Покрови роду нашого... Василі, Одарки, Катерини, Івани... Янголи крізь мене летять!.. Лишають білий зойк, білий крик, що сходить у моєму серці білою мукою. Ідуть із холодних боліт,

зі снігових заметів, з весняних дібров - і в білих розвеснених садах, на
всіяних кульбабами луках - падають!..

*Під час цього монологу в зовнішньому і в наступному за ним колі то тут, то
там гаснуть свічки. На останніх словах усі постаті цих кіл стають
навколішки і схиляються додоу. Під час цього тексту і наступного
монологу Білої постаті поступово гаснуть свічки у внутрішньому колі, щоб
на кінець монологу залишилась одна єдина свічечка, яка згасне на останніх
словах Білої постаті.*

Дійова особа3 (Біла постать): Чи то я, чи моя пам'ять, а чи душа летить у ту
весну і квилить - голосить у Всесвіт? Кричу до мовчазного неба, до білих
садів, схожих на велетенські мари, здіймаю руки до місяця, схожого на
вогник воскової поминальної свічки. Заклинаю Землю, на якій дотлівають
свічі людського життя... Мільйони погаслих свічок!..

Усі свічки погашені.

Дійова особа3 (Біла постать): Небо, поможи!!! Дай манни вишньої
нагодувати присмертних! Саде!!! Сотвори диво! Порятуй плодами! Земле!!!
Жита дай! Дай гречки, проса! Не в липні - а в цю весняну голодну пору дай...

Дійові особи4 (Темні постаті):

(всі шепотом) Господи, Вседержителю наш! Чи ти осліп від горя і людських
гріхів?!

Подивись! Червона орда знов жнивує на нашій землі! Глянь на ці покоси!

Дійові особи4 (Темні постаті): (з піднятими догори руками розгойдуються,
кожне коло в протилежний бік).

Таких жнив! Такого жнива не знано від сотворіння світу!! Таких покосів не
бачили одвіку ну земля, ні небеса!!!

Дійова особа3 (Біла постать):

*(задивлена в небо, повільно проходить до правого краю авансцени і застигає,
вдивляючись у височінь, шепоче).*

Господи! Невже і там, у твоєму Раю, є Україна, яку заселяєш від нині
святими душами?! ***(Стає навколішки)*** . Сину Божий! Ісусе Христе! Порятуй
від смерті народ мій! Ти ж умів двома рибами і п'ятьма хлібами п'ять тисяч
наситити. Сотвори диво, Господи! Порятуй!!!

*(весь монолог промовляє, блукаючи по сцені, мовби чогось шукаючи, відтак
іде за куліси.)*

Нема... Зотліли... Від'ячали ключами в небо... Лише щоночі й донині крізь
мене скриплять вози, і щоночі везуть їх у могильники, і щоночі чую, як
оплакують їх солов'ї, зозулі й бузки на цвинтарі, та плачуть молоді трави, та
стогнуть жита і ридма ридають зорі - летять і гаснуть над спорожнілими
хатами...

Господи! Страждання і муки народу мого до Всевишньої скорботи зарахуй і
біди та погибель від землі української й народу її, нині сущого відведи!

Нині і повсякчас, і на віки віків!

Амінь!

На останніх словах починає стиха, з помірним наростанням, звучати сумна мелодія. Одночасно з лівого і правого боку виходять дівчата з рушниками розповідаючи спогади минулих часів.

Дійова особа 5:

Зі спогадів Катерини Рябко, село Дорожнє Гуляйпільського району Запорізької області: „ Служила я тоді наймичкою в заможних євреїв. Через день рано вранці ходила по молоко. Проходячи через базарну площу, я завжди бачила там мажару, в яку чоловіки зносили й викидали померлих з голоду дітей. Живі - просили в перехожих їсти, плакали, а деякі тільки жалібно простягали руки. Не можу досі забути одну дитину років 6 - 7. Воно простягало до мене руки й прохало, благало: „ Тьотю, дорогесенька, не проходи! Дай мені щось поїсти!..”. Я погладила його по голівці й сказала, що зараз щось принесу. Це було недалеко, то я вернулася, взяла з дому, де служила, трошки супу, що залишився від сніданку. Принесла йому й трошки хліба. Воно, бідне, їло, аж давилось. Я пішла по молоко, вирішивши забрати миску, як повертатимусь. Яким був мій жах, коли я, вернувшись, побачила, що воно вже мертве. Положило голівку на камінчик і лежало отак під лотком базару...”

Дійова особа 6:

Зі спогадів Хміля Федора Федоровича, село Бреусівка Козельщинського району Полтавської області: „ Ми з Ванею будяки їли чи крашанку у гаві сорок на деревах дерли. А коли й крашанок не стало, пішли до дядька Андріяна на хутір. Заходимо - а в хаті такий дух, ніби щойно вишкарки з печі витягли! Тут Андріян мов озвірів: -

- Ви що тут забули, щенята?! - хотів мене за рукав ухопити.

Ваня крикнув: „ Тікаймо! ”

Побігли ми до „буксира” Краплення, розповіли все. Той ще „буксирів” узяв і пішли до Андріяна. А у нього в казані його чотирирічна донька варилася... Забрали і його і тітку Тетяну - і по цей день про них чутки в селі немає...”

Дійова особа 7:

У нас на хуторі Біївка, - згадує Канівець Володимир Васильович із села Олександрівка на Полтавщині, - хлопчика й дівчинки не стало... Почали люди шукати дітей. Полізли до батьків їхніх на горище - а там м'ясо дитяче на бантині висить. Мати та не годилась вже нікуди і в той же день на лежанці сконала, а батька й до міліції в Козельськ не дотягли: по дорозі помер .”

Дійова особа 8:

Я ще не вмер...

Ще промінь в очі грає.

В четвер мені пішов десятий рік.

Хіба в такому віці помирають?!

Ви тільки поверніть мене на бік.

До вишеньки.

В колиску ясночолу...

Я чую запах квітів. Я не вмер...

А небо стрімко падає додолу.

Тримайте хтось!
Хоча б за коси верб...
Куди ж ви люди, людоньки,
Куди ж ви люди, людоньки, куди?
Окраєць ласки.
Чи хоч з печі диму!
В клітинці кожній – озеро води.
Я ще не вмер.
Усі проходять мимо.
...А житечко моє таке густе.
...А мамина рука іще гаряча.
Вам стане соромно колись за те.
Та я вже цього не побачу.

Дійова особа 9:

«Боже, врятуй мою Маму!»
Мамо! Матусю! Рідненька!
Не покинь мене, моя ненька!
Не лети ти до синього неба,
Бо для доні тобі жити треба.
Твоя донечка їстоньки хоче.
Ось і мишка про жито шепоче...
Хоч не хліба мені, а зернинку знайти,
І до тебе тоді були б сили дійти.
Це зернятко тобі я усе б віддала,
Аби тільки, Матусю, була ти жива!
Боженька! Чуєш? Врятуй мою Маму!
Братика й тата вже кинули в яму.
Від голоду вмерло все наше село.
А людей тут багато-багато жило!..
Залишились тільки я і Матуся.
Тож до тебе, Єдиного, я зараз молюся!

Дійова особа 10:

Голодомор – не просто біль і рана. Це – чорна діра нашої історії, яка могла безповоротно поглинути не тільки Україну, але й будь-яку надію на життя. Чому це сталося і як, яким чином. Як сталося, що без стихії, без засухи, без іноземного нашестя стільки людських життів були приречені на смертні тортури. Осмислити нарешті: що ж з нами відбулося, пояснити собі і всьому білому світові. Досі не знаємо всього масштабу цієї трагедії та вже знаємо, що то було. Був голод штучно організований, був масовий сталінський геноцид, свідомо спрямований на винищення українського народу. Терор був розгорнутий планомірно і послідовно. Цей безпрецедентний за своїм катівським розмахом злочин сталінщини завдав Україні найтяжчих втрат, коштував нації мільйонів людських життів. У пік Голодомору в Україні щодоби помирало 25 тисяч людей.

Поволі – з пам'яті людей, з тих таємних архівів, з тих диявольських „окремих папок” – з'являється смертельний лик найстрашнішої катастрофи. Ми повинні знати кожен факт, кожен наказ, кожне ім'я – від жертви до вбивць.

На останніх словах всі учасники дійства почерзі один за одним йдуть з залу.

Друга сторінка «Запалим свічку, хай зігріє душі.

Усіх кого забрав голодомор»

Йде показ документального фільму: «Голодомор. Україна XX століття»

Виходять ведучі.

Ведучий1:

1933 - й рік... Найчорніший час між чорними часами в історії України. У світі не зафіксовано такого голоду, як той, що випав на долю народу найродючішої землі.

Ведучий2:

Як сталося, що без стихії, без засухи, без війни в самому центрі цивілізованої Європи - в Україні, яка незадовго перед цим була житницею континенту, небачений голод забрав у могилу мільйони людей?! Що це було?!

Ведучий1:

Ці питання протягом десятиліть тривожили світову громадськість. Зараз ми знаємо, як це сталося і що це було. Це був більшовицький геноцид! Це була безкровна, людоморська війна тоталітарної системи проти українського народу.

Ведучий2:

Їм - неоплаканим і невідспіваним, їм - похованим у спільних могильниках. Похованим без труни й молитви, позбавленим могили й шани - присвячуємо цей вечір пам'яті і скорботи.

Ведучий1:

Пам'ять – нескінченна книга, в якій записано все: і життя людини, і життя країни. Без болю не згадати страшні муки і переживання українського народу. Ще довго-довго з покоління в покоління будуть передавати батьки синам і дочкам, а ті своїм дітям спогади про тих, хто залишив земне життя у пекельних муках.

Ведучий2:

Голод забрав тих, хто за шмат хліба не стежив і не доносив на брата, не викидав останній окраєць з голодних дитячих ротів, не вмів торгувати святинею, спекулювати, красти, вбивати аби вижити. Це було не стихійне лихо, а зумисне підготований голодомор.

Ведучий1:

Спочатку було слово. І було те слово — «колективізація».

Ведучий2:

Найбурхливішими були 1930—1932 рр. Людей примушували вступати до колгоспів. Записували до колгоспів іноді всіх членів родини. Вступ до колгоспу вважався добровільним лише на словах, а насправді все це здійснювалося насильно, під загрозою позбавити всього і навіть виселити із

землі дідів та прадідів. До колгоспу забирали все, що було в господарстві: коней, корів, плуга, борони.

Ведучий1:

Восени 1932 року почалася так звана конфіскація — викачування залишків хліба. Ще в жовтні 1932 року партійно-державна верхівка прийняла рішення вийти із кризи через конфіскацію всіх запасів зерна. За кілька місяців надзвичайні комісії викачали із селян внутрішні фонди — продовольчий, фуражний, насіннєвий.

Ведучий2:

І прийшло в мову, наводячи жах на людей, ще й інше слово — «активіст». У селах було організовано спеціальні бригади, які проводили подвірні обшуки з конфіскацією. Коли здавати було нічого, організували «буксир» (четверо-п'ятеро чоловіків-активістів на чолі з уповноваженим), який ходив дворами й відбирав хліб. Спочатку забирали ніби залишки, а потім усе підряд: зерно, бобові та інші продукти. Люди кричали, плакали, лаяли, проклинали. Фактично це була дія, свідомо спрямована на фізичне винищення селянства.

іде відеофільм

Ведучий1:

7 серпня 1932 року було прийнято Закон про 5 колосків, згідно з яким вводилась смертна кара за розкрадання колгоспної власності. Цей варварський закон підняв нову, небачену досі хвилю нацьковування дітей на батьків, глухої, звірячої ненависті людини до людини, доносів, підозр, знущань. Юні піонери вистежували односельчан і рідних, доповідали політвідділам, нерідко самі ловили тих, хто зірвав на колгоспному полі один чи два колоски, і радо рапортували на зборах піонерських дружин про досягнуті успіхи в класовій боротьбі. Діти були мобілізовані для чергування на полях...

Ведучий2:

Масове голодування селян розпочалося в грудні 1931 року і тривало впродовж 22 місяців. У 1932 році в Україні повністю вичерпалися запаси хліба, голод підкошував цілі райони й області.

Ведучий1:

А вже до лютого 1933 року з України було вивезено майже все зерно. Офіційні органи влади замовчували трагедію українського села. Згідно з установкою Й.Сталіна ставилися до голоду як до неіснуючого явища.

Ведучий2:

Хати хліборобів перетворилися на великі торби з мертвяками: їх довго нікому було хоронити, як тих, що лежали надворі. Знеможені з голоду, обмерзлі люди сірими примарами, обкутаними в лахміття, тягнулись під пронизливим вітром, засніженими дорогами до міста, маючи надію здобути чогось їстівного. І не дістали нічого. Навіть і шматка хліба, ними виробленого й у них віднятого.

Без оголошення виходить на сцену читець.

Читець2:

Пекельні цифри і слова
У серце б'ють, неначе молот,
Немов прокляття ожива,
Роки ті чорні, голод...голод...
У люті сталінській страшній
Тінь смерті шастала по стінах.
...мільйонів. Боже мій!
Недолічилась Україна.
В історії ж пером швидким
Писались гімни і хорали,
А ці пекучі сторінки
З історії повикидали.
В руках, що виростили хліб,
Не залишили і зернини.
Ні, рід наш в горі не осліп,
Ти все згадаєш, Україно!
Згадай усе ти, щоб воздять
Близьким і дальнім людоморам.
Хоч радість легше пам'ятать,
Та треба пам'ятать і горе.

*читець йде з сцени, починається показ відеофільма
«Голодомор 32-33 рр.», закінчується фільм, виходять ведучі.*

Ведучий2:

Голодне лихоліття на Україні найбільше вразило дітей. Вони виявились найменш захищеними, не брали участі у колгоспному виробництві, а відтак, не отримували рятівних 100-300 г хліба на працюючого.

Ведучий1:

Діти не бігають, не граються. Ноги тонесенькі, складені калачиком, великий живіт, між ними голова велика, похилена лицем до землі, а обличчя майже немає, самі зуби зверху. Сидить дитина і гойдається всім тілом: назад-вперед, скільки сидить - стільки гойдається, і безкінечно одна пісня на півголосом: їсти, їсти, їсти... Ні від кого не вимагаючи, ні від матері, ні від батька, а так у простір, у світ - їсти, їсти, їсти.

Ведучі йдуть з сцени, без оголошення звучить уривок з музичного твору «Патетична соната» №13 Бетховена.) Виходить читець 4, і читає вірш.

Читець4:

Боже!

Що там у тебе в руці?!

Дай мені, Боже, хоч соломинку...

Щоб не втонути в Голодній Ріці.

Бачиш, мій Боже, я — ще дитина,

Тож підрости хоч би трохи.

Світу не бачив ще білого, Боже,

Я — пташенятко, прибите в дорозі.
Хоч би одненьку пір'їночку дай.
Тато і мама — голодні мерці.
Боже, зроби, щоб їсти не хтілось!
Холодно, Боже.
Сніг дуже білий.
Боже, що там у тебе в руці?..

Читець йде з сцени, виходять ведучі.

Ведучий1:

Діти гинули з різних причин: від опухання та хвороб, ставали жертвою людодїства, від фізичної розправи над ними. Смертність дітей сягала, за деякими підрахунками, 50 і більше відсотків від загальної кількості померлих. На Україні було зареєстровано 28 випадків людодїства і 13 випадків труподїства. Такого жаху український народ ще не переживав.

Ведучий2:

На десятиліття можна засекретити архіви. Можна замести сліди злочину. Можна раз і вдруге і втретє переписувати історію, та з пам'яттю народу нічого не вдієш.

Ти кажеш, не було голодомору?
Ти кажеш, не було голодомору?
І не було голодного села?
А бачив ти в селі пусту комору,
З якої зерно вимели дотла?
Як навіть марево виймали із печі
І забирали прямо із горшків,
Окрайці виривали з рук малечі,
Із торбинок нужденних стариків?
Ти кажеш, не було голодомору?
Я бачив сам у ту зловісну пору
І пухлих, і померлих на шляхах.
І досі ще стоять мені в очах...
А кажеш - не було голодомору?

Ведучий1:

Боже Великий, Всевладний,
Яви нам свою могуть,
Дай розпізнати правду, -
Праведників не забудь.
Дивляться в твої очі,
Мільйони скатованих душ.
Пригорни їх, посели на спочинок,
Та їхнього сну не поруш!
Заступи нас і нашу державу
Од кривавих, лютих негод.
Всі ми - сущі, усопші, прийдешні -
Твій пшеничний, безсмертний народ.

Але навіть у той страшний час наш народ не втратив притаманні йому гумор, іронію, сарказм. Він сміявся, але це був гіркий сміх крізь сльози і стогін.

Ведучий2:

Сьогодні поширена думка, що говорити про голод – це озиратися назад, це блукати десь серед могил. А що ми там знайдемо? Ми повинні дивитися у завтрашній день, а не озиратися назад. То чи треба сьогодні говорити про голод?

Ведучий1:

Озиратися у минуле треба кожному. Людина не живе в одному часі, а у трьох часових вимірах: у минулому, сьогоденні та майбутньому. Дорога у майбутнє пролягає через минуле. Треба осмислити власне минуле, зрозуміти його, бо історія повторюється. І коли люди не зроблять сьогодні висновків, то вони будуть ходити по колу, отожд, озиратися треба, щоб поплакати, бо це каяття. А головне – щоб зрозуміти.

Ведучий2:

Пам'яті українських сіл і хуторів, які щезли з лику землі після найбільшої трагедії XX століття.

Ведучий1:

Пам'яті мільйонів українських селян, які загинули мученицькою смертю від голоду, заподіяного сталінським режимом у 1932 – 1933 роках.

Ведучий2:

Хай пробачать нам наше безпам'ятство всі жертви голодомору, що лежать у сирій землі.

Ведучий1:

Пробач, народе божий! Пробач цю прокляту землю, цей милий рай, на якому поселився диявол.

Ведучий2:

Пробач нас, роде наш замордований, лише сивою землею зігрітий.

Усіх нас грішних пробач, що мовчали.

*Без оголошення на сцену виходить вихованка Зразкової студії естрадної пісні «Лілея» Чернецька Марія і виконує пісню: Оксани Білозір «Свіча»
Під час виконання всі учасники виходять на сцену із запаленими свічками та стають у півколо біля сцени.*

Після виконання пісні ведучі оголошують хвилину мовчання.

(Просимо всіх піднятися і хвилиною мовчання вшанувати пам'ять всіх загиблих у ті страшні часи для українського народу)

Ведучий1:

Згадайте нас – бо ми ж колись жили.

Зроніть сльозу і хай не гасне свічка!

Ми в цій землі житами проросли,

Щоб голоду не знали люди вічно.

На цьому вечір-реквієм присвячений пам'яті жертв Голодомору дозвольте вважати закритим.

Використані джерела

1. Відео ролик у виконанні Оксани Білозір «Свіча» «Голодомор 1932-33 рр.»
2. Документальний фільм «Голодомор. Україна ХХ століття».
3. «Остання колискова» Голодомор 32-33рр.
4. «Патетична соната» №13 Бетховена.)
5. Відео ролик «Голодомор 32-33 рр.»
6. Уривок : «Молитва за убієнних голодом» Катерина Мотрич.
7. «Колискова 33-го року» Слова Л. Чуб.(Цю колискову Любов Чуб присвятила Віктору Чубу, який помер у 1933 році, маючи від народження 5 років, та всім дітям –жертвам Голодомору.)
8. Вірш Т. А. Гончар: «Боже, врятуй мою Маму!».
9. Вірш „Вічний монолог”

